

ادارمخانه :
باب عالی جاده سنده
« وقت » مطبعه سنه
متصل گوشه باشندده
نومرو ۲
صاحب و مدبری
محمد مسیح

ملی مجموعه

آبون، شرابی
شماره ۳۵۰
آقای آقایی ۱۲۵
فرق اعاده نشمار
۳۰۰۰
غرضشور
مجموعه، عمره، ششم
طریق تقسیم ایللمین
ایثار اعاده ایللمین

هر آیک برنجی وارده بشنور کونلری بمقار، علمی، ادبی، اقتصاد، فنی رسمی مجموعه در

مصابه :

« قانت و فلسفه سی »

کچن ایکی هفته تک فکریات عالمزده کی الهمم حادثه سی محترم رفیق محمد امین بک « قانت و فلسفه سی » نه دایر نشر ایتمیکی مهم مونو غرافیدر . فلسفه تاریخک الهمم شاهق لرندن برینی اشغال ایدن و چتیلکیلله مشهور اولان (قانت) ایله حل و خامور اولاجق کبی مشغول اولایلمک آنجق تاریخ فلسفه عاشق لرینه نصیب اولاجق بر مظهر یتر . محمد امین بک بو آغیر جیلله یو یوک بر صبر و ممانت و شایان دقت بر فطانتله تحمل ایتمیکی اثریله اثبات ایشدر . بوجیلینی آنلاندقندن صوکرده آرتق هیچ بر فیلسوف کندیسی ییلدیر ماز . چونکه ایلاک تجربه سی قانت توجیه ایتمکله جوق صاعلام برایشه وعینی زمانده براراده صاحب اولدینی کوستر مشدر . دوشونمه لی که قانتی هضم ایدم بیللمک ایچون بوکونکی فلسفه و معلوما تمزک تأثیر لرندن تجرد ایدم وک ایکی عصر اوله رجوع اتمک و صوکرده بوعصرک بونون فکر جریانلریله قاینشقم ایجاب ایتکده در . او عصرک یکی علمک اساسی اولان هیئت علمک تنو جلرینه شاهد اولمش ، بشمزک اوستنده و آیاغزک آلتنده اولان عالمک یکدیگر لرله اولان مناسبتلری مثبت و قینی بر صورتده کشف ایدیلر که « نامر » که خارجنده کی کائناتک دائمی ، منظم ، ثابت و آنه کدر بر حرکت ایچنده دمکنار اولدینی تحقق ایشدر . (قوپرینق) ، (نیوتون) و (کپلر) له تظاهر ایدن بوحقیقت (قانت) ی اودرجه متحیر و حیران براقش که علقا بوکرامتی تعمیق اتمک کندیسنک الهمم بویوک مفکوم لرندن بری اولمشدر . عینی زمانده قرون اولی تک علم و فلسفه سنه حاکم اولان « سکون مفهومی » برینه « حرکت مفهومی » قائم اولمغه باشلامشدر . فضله اولارق بو بویوک هیئت مبدع لرینک وضع ایتدکاری علم ، یانکیز تصویر و تعریفه منحصر

قالمایوب آجرام آراسنده کی مناسبتلرک شرط لرینی تعیین و مسا حدرینی اوانه اتمک صورتیله « قانون طبیعت » مفهومی مثبت بر صورتده اورتمه آتمش بولونیوردی . ایشته علقا بومهم ظفرینی الهمم دیرین و کینیش بروقوقله انتقاد حاده سندن کپرمک (قانت) . نصیب اولدی . علقا تجربه اعانه سیله کندی کندیسی خلق ایتدیکنه قانع کورون بوفیلسوف امثالسر اولان بویو یوک ظفر دونومنده علقا ینه عقل ایله بر پلانچوسنی یایوب کار و ضرورلری تعیین اتمک ایستور و نتیجه ده عقل صرفک ، بوکونکی تمیریه ذکا تک آنجق « حادثه » له مطلع اولایبله جکی و یالکیز بونلرک علمی پایله بیله جکی ؛ فضله اولارق بوعلمک « مغلق » اولمایوب « اضافی » اولدینی استدلال ایدیور . بو انتقادک متافیزیک تاریخنده یایدینی الهمم ترقی منطق و علم اعانه سیله هیچ بر شینک حقیقت مطلقه سنک بیلتمیه جکیدر . بو اعتبارله ایتباهدن صوکر کاک شعورلی ایلک « زیندیق : athé » فلسفه ، « قانت فلسفه سی » اولمشدر دینه بیلر . فی الواقع بوفلسفه لایتدل جوهرلری انکار ایتمیور سده بونلرک حساسیت ، مدرک و عقل طرفندن اوله و تجربه ایله اثبات اولونه مایوب آنجق بونلرندن ضروری اولارق صادر اولان « قبی » حکم لره کشف ایدیلر کی سویلیور ؛ و بوسورتله مطلقیت ، ألوهیت و حقیقت علویه مسئله لرینی تجربه و عالم محسوسک حدودلری خارجنه براقش اولیور . عقل نظریتنک حدودلرینی بوسورتله تعیین ایدن (قانت) ، علممزک آنجق « بشری » اولایبله جکی ، ألوهیت و وجود مطلق مسئله لرینک حانی بیهوده بره علمده آرمایوب باشقه برچاره یه باش وورمق لازم کلدیکی آکلاتق ایستور . بوجار نه در ؛ فیلسوف ، عقلمزک حدیثی ، حیثیت و اقتدارینی طایتدقندن صوکر کاکوت ایدوب ده زی و جدانزه لالکیز براقش ایستمور . (سپه تیزم) و (پروستنانلق) الهام لرینک تأثیریه بر ایمان و اخلاق

الله

هی غافل کعبه یه پول سورولوری ؛
زهدن کیده سه سکه پولورسک . ملط ؛
عشق ایله یوروی قول یورولوری ؛
کون اولور منزله واریر محقق !..
چوق واردو عالمده کثرت کوره نلر ؛
بیگ بزول اوستنه پوستی سهره نلر ؛
بوخلستان چالره بئیش آیره نلر ...
اولرده مست اولور دیشین : انالقی

بشرك بو عاجز علم و حکمت
آرادخه آرتار حق و غفلت ؛
سن او عمارتک یوقدر غایت ؛
عالمده نه وارسه هپ سکا مشتاق !..
بدامن سناسک منتهامن سن ؛
مقتدین سناسک . مقتدامن سن ؛
قبلمن ، یولن ، رهبارن سن ؛
سن اولدک وارلغه منبع اشراق !..
لطفکله قهرکدر جنت ، جهنم ؛
اک بو یوک غضبک مؤمنه سم ؛
نه قدسی جلوه در سنده کی ، بیلم ؛
هم یانار ، هم چاقور نطفه عمراق !..
الهی بیلکدر اک بو یوک علم ؛
یوجین بچیدن غافل دکلم ؛
شوری آخغه وارما یور دلم ؛
حق طانیاندر حق اولان آتشیق !..
عالی ، دولاشدینک اوله برکه
نهموسی ، نه عیسی چیقما دی بلکه ؛
عجزم دیله کلوب کوکله دیرکه ؛
این آوردن دوشرسک ؛ هی قوجا آتشیق !..

م-سن عالی

۱۰ کانون اول ۲۰۲۰

یولی بولور : زده عقل نظردن باشقه برده « عقل محلی »
اولدینقی تبشیر ایدیور و آلهی قبل التجربه بولوق قابلدنی ایشته
بوملکه مزه و بریرور . اعتراف ایلی که (قانت) ده کی منطقی
واستدلال مهارتی بوراده واروقتیله شاهلامرق و جیدانمزی ده
عقلدن چیقارمغه جید ایدیور . هم اوله چیقار یورکه بو وجدانک
حکملری نه دوشونولمکه ، نه اثبات و تجربه ، نه ده علمه حاجت
اولمدن عیناً ببلاعتراض و کوزمز قبالی اولاراق پایلمق لازمدر .
چونکه بونلر بر « امر قضی » : بر « وظیفه » در .

کائنات قارشینده : « روحی کیندکجه یکیلشن و آوتان
بر حیرت و حرمت ایله دولدوران ایکی شی واردو : (۱)
آنلمک فوقنده کی ییلدیزی سما : (۲) آنلمک ایچنده کی قانون
اخلاق » دین (قانت) که فلسفه سی فی الحقیقه بوتون صمیمیتنه
ترجمان اولش و عینی زمانده علم ایله اخلاقی ساددن ایندیره رک
برینی عقل نظریتمزه . دیکرینی عقل علمیمزه یراشدیر مک
صورتیله « بشریلشدیر مک » حله سی یامیشدر . بو حله نلک اون
طقوز و یکرمنجی عصرلر فلسفه سنده تولید ایندیکی انکشافلرک
نه قدار بویوک و متنوع اولدینقی تسلیم اینیمک قبل دکلدو .
بالخاصه بوکونکی فرانسه اجتماعیات مکتبی و اونک ملکتمزده
دوغماتیک مثلی اولان مرحوم ضیاکوک آ آب بک « قانت » که
« وظیفه » مفهومندن ملهم اولاراق « کوزمی قیارم » وظیفه سی
یا یارم « دستور مشهورنی سوله مشدر . (دورقلم) که « معشری
وجدان » ، « جبراجتمی » تسمیه ایندیکی مفهوملر هب
(قانت) ده کی « وظیفه » مفهومک اجتماعیلشدیرلش استحاله
لرندن باشقه برشی دکلدردو .

« قانت » که عصرینده حیات علملری هنوز انکشاف ایتمه دیکی
و بالخاصه « تکامل نظریه سی » تأسس اینیمش اولدینی ایچون
قانت فلسفه سنده موجود اولان « حرکت » و « زمان » مفهوملرنده
نه « ترقی » ، نه ده « استحاله » مفهوملرنک حقایق معنا و محتوالرینی
بولامایز . حال بوکه بوکونکی تفکراتمزه بومفهوملر برنجی پلانی
اشغال اینمکده دو . کائناتک عقل اطرافنده دوندیکنه قانع
اولان قانت زمانک یاراتیجی قدرته و بوقدوته عفلکده تابع
اولدینغه مطلع اولسیدی کائناتی عقل اطرافنده دوندورمکده
چوق بو یوک مشکلاته اوغرایه جقدی طن ایدیورم .

بم بوراده مختصر و بیلکده چوق قصورونی برشما ایله
کوسترمکه چالشدینق قانت فلسفه سی محمد امین بکک (۱۳)
بو یوک تحقیقلک اثرنده اصول و آداب مخصوصه سی دائره سنده
تشریح اینلشدو . اوافاق بر مصاحبه ده بنده عینی اصولی
الزام ایتمه ییدیم اثری تکرار اینمکدن فضله برشی یا یامازدم .

بو بر قاج سطرک وظیفه سی « قانت » که فلسفه سی حقیقده قارئولرک
تحسینلرینی اولاندیرمق و محمد امین بک تشکر ایدره ک بوقیل
مونوغرافیلری چوغالته سی رجا اینمکدر .

أثرک تام معناسیله تنقیدی آنجیق فلسفه تاریخی متخصصلرینک
یا په سیله جکی بر اینشدر . باقهلم کیملر حقیقه جق ؟

مصطفی شکیب

مصاحبه نلک ایلمک ستونک اونجی سطرلنده کی « بر اراده یه »
که لریک اولنه « قوتلی » کله می علاوه ایندیلر جکدر .